

Klaus Rothstein

Kritik, kommentarer, kulturjournalistik - og den slags

Kategori: [Bog anmeldelser](#)

<http://www.rothstein.dk/2007/peter-alsted-sort-scener/>

[Peter Alsted: Sorte scener](#)

Anmeldelse i Weekendavisen den 24. august 2007.

Essens og eksistens. Peter Alsted skriver med høj risiko i debutroman om tilværelsens dystre sider.

Livsvrede

En roman, der hedder *Sorte scener* og bl.a. handler om en person ved navn Franquin, bringer nødvendigvis tankerne hen på tegneserien *Idées noires* (1981), eller på dansk: *Sorte sider* (1982). Ophavsmanden til de rå, makabre, angstfyldte og grotesk sjove striber, var nemlig netop den berømte humorist Franquin – som åbenbart er et forbillede for forfatteren Peter Alsted.

Franquin var nok bedst kendt for de milde og meget, meget morsomme historier om ulykkesfuglen Vakse Viggo og de farverige albummer om Splint, Kvik og Spirillen. Men pludselig slog han til med nogle dystre dødshistorier om livslede og livsvrede – fuldkommen som den spanske maler Goya, der nok malede officielle hyldestportrætter til kongefamilien, men også fortolkede de mest foruroligende følelser med sin sære Sorte serie.

Uden at det står mig helt klart, hvad meningen er, sender Peter Alsted nu en hilsen til Franquins sorte sider. Mit bedste bud er, at den 30-årige debutant har ønsket at skrive en roman, som også tager fat i tilværelsens dystre sider, livsvreden, de sorte scener.

Historier er denne: Jakob forlader det velsituerede og ekstremt følelseskolde hjem i Hellerup, hvor faren, der er offentlig anklager, sidder tungt på magten. Ja, han er ikke bare offentlig anklager, han er det også i privatlivet, til lidelse for den underkuede kone og de forsagte børn. Efter farens mening skal sønnen uddanne sig til læge eller jurist, men den filmlidenskabelige Jakob vil hellere arbejde i biografen Staniland (en slags Vester Vov Vov), hvorefter han på én gang selv flytter og bliver smidt på porten. Tilbage i barndomshjemmet er den indesluttede og eskapistiske lillebror Johan nu overladt til farens luner, og mens middagen indtages i altfortærende tavshed, drømmer drengen om sin bror og de hemmelige fantasier, han digter i en notesbog.

Ved siden af de to brødre, findes en tredje dreng, en kriminel, socialt fortabt fyr, der efter et liv med lutter omsorgssvigt, har mistet troen på det gode i mennesker. Alligevel søger han efter et sted at høre til, nogen at stå i relation til, og han fantaserer sig frem til en klippefast tro på, at Jakob er identisk med den bror, som han mistede kontakt til tidligere i barndommen. Men hvis Jakob er hans bror, hvem er Johan så? Det store identitetsspil er i gang.

Peter Alsted har givet sig selv en bundet opgave, tror jeg: at skrive en eksistentialistisk gyser, der både skal handle om flugt, indre konflikter og ydre vold, både psykisk og fysisk, men det er desværre mere, end talentet kan gabe over – og derfor bliver nogle af koderne til romanen alt for tydelige. Den fjendtlige dreng hedder Levi, men Franquin (der driver biografen Staniland) tyder det

som et anagram. Jakob gætter på Live (levende), men nej, Franquin tænker på Evil (ond). Levi selv, derimod, har kastet sit navn fra sig og kalder sig selv for Ni – fordi han efter en slåskamp i en svømmehal mistede en tå og nu kun har ni. Og gæt så hvad lillebror Johan bliver kaldt af en lykkeligt uvidende pige, som angiveligt forelsker sig i ham da hun har set ham spille fodbold... ja, han bliver kaldt Ti.

Nej, Peter Alsted er hverken en grotesk Franquin – og slet ikke en humoristisk – eller en uigennemskuelig Goya, men mindre ville også kunne gøre det. Måske ville det være helt fint, hvis han bare ville nøjes med at være sig selv, Peter Alsted. Desværre er han så ambitiøs – både med tema og med sprog – at stoffet tager magten fra ham. Det er jo noget der ofte sker for debutanter: de kan ikke vente, de vil fange essensen i eksistensen i første hug, og selvom det er en ærværdig stræben, er det også skrivning med høj risiko. *Sorte scener* kulminerer i en dramatisk slutscene, der heldigvis efterlader læseren i en tilstand af ægte tvivl og ængstelse.

Peter Alsted: Sorte scener. 183 sider, 199 kr. Roman. Husets Forlag.